

Covid-19 İle Birlikte, Sahte Hijyen Ürünleri İle Mücadele

Çin'in Wuhan kentinde 2019 Aralık ayında ortaya çıktığı düşünülen ve takip eden aylar içerisinde dünya genelinde milyonlarca insana bulaşan Covid-19 koronavirüsünün Türkiye'deki ilk resmi tanısı 11 Mart 2020 tarihinde koyuldu. Virüsün Türkiye'de de görülmesiyle birlikte maske, dezenfektan, deterjan gibi ürünlere talebin bir anda yükselmesi ile, kayıtsız ve denetimsiz, merdivenaltı üretimhanelerde üretilen taklit ürünlerin piyasaya arzında doğrudan bir artış gözlemlendi.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 81 İlin Güvenlik ve Kaçakçılık Suçlarıyla Mücadele Şube Müdürlüklerine gönderdiği talimatla, sahte temizlik ve hijyen ürünlerine karşı halk sağlığını korumak için etkin bir çalışma başlatılmış ve bu çalışmalar kapsamında 2020 Mart-Nisan-Mayıs ayında Türkiye genelinde bir çok ilde sahte ürünler ele geçirilerek, halk sağlığını da doğrudan tehdit eden bu ürünlere - yalnız İstanbul, Ankara, Antalya, Gaziantep, Adana illerinde ve yalnız Mart ayında, 60 tondan fazla sahte deterjan ve dezenfektana - el koyulmuştur.

Denetimlerden bir şekilde sıyrılarak piyasaya arz edilen ve özellikle tüketici nezdinde güven tesis etmiş markaları taşıyan taklit ürünlerden, tüketiciler haliyle bekledikleri sonucu elde edememektedir. Taklit ürünler nedeniyle bir yandan tüketicilerin o markaya olan sadakati ve güveni azalırken, bir yandan da kullanıcıların aslında ihtiyaç duydukları korumayı da elde edememeleri sebebi ile halk sağlığı da önemli ölçüde risk altına girmektedir.

Bu anlamda taklit ürünler ile mücadelede marka sahiplerinin de kanunların kendilerine verdiği hakları etkin bir biçimde kullanması, sınai mülkiyet haklarını korumak için gerekli tedbirleri almaları ve bu şekilde halk sağlığının korunması için de sürece katkı sağlamaları özellikle önem arz etmektedir. Özellikle dezenfektan, deterjan, koruyucu malzeme – ve elbette ilaç - gibi taklitlerinin piyasaya arzı halinde halk sağlığına da ciddi tehdit oluşturacak ürünlerin sahteleriyle mücadele için ülke çapında çalışmaların arttığı bu dönemde, marka sahiplerinin de yetkili makamlarla işbirliği çok değerlidir.

Marka sahiplerinin doğrudan kendilerine gelen ihbarları araştırarak gecikmeksizin harekete geçmeleri, istihbaratların kolluk güçlerine iletimini sağlamaları ve onların re'sen başlattığı halk sağlığı operasyonlarına da müdahil olmaları önem arz etmektedir. Re'sen takibe konu halk sağlığı aleyhine suçlar ile sınai mülkiyet haklarının korunmasına dair şikayetler birleştiğinde, taklit ürün ticaretiyle iştil edenler hakkında iki ayrı suçtan adli tahkikat yapılacak ve bu durum daha caydırıcı sonuçlar ortaya koyacaktır.

Bu kapsamda, piyasada talebin çok arttığı bu dönemde firmaların marka haklarını bilhassa korumalarını, gereken her halde kollukla ve diğer yetkili makamlarla işbirliği yapmalarını, kolluğun re'sen yaptığı işlemlerde marka hakkı ihlalleri ile de karşılaşılması halinde sürece müdahil olarak yetkili makamların çabalarına destek vermelerini tavsiye ediyoruz.